

Sluddinafchana.

Kad tas daudskabrtigi irr gaddijees, ka laudis, kas pee augsti zeenijama General-Gubernatera irr bijufchi subdsetees jeb kahdu scheblastibu isluhgtees un wiina spreedumu par to jaw irr dabbujufchi sinnaht, bet tomehr wehl ohtru reisi par to paschu leetu pee General-Gubernatera nahkufchi subdsetees jeb luhgtees un ta to wolti kawe un apgruhtina; tad us augsti zeenijama General-Gubernatera ihpafchu pawehleschamu wisseem no Kurssemes Gubernements-waldischanas tohp sinnamu darrihts: ka wisseem teem, kas pee zeenijama General-Gubernatera ar kahdu subdsetechanu jeb scheblastibas luhgfechanu irr peeteifufchees, meerigi buhs pazeeftes un gaidiht, kamehr scheem tas spreedums par to no General-Gubernatera nahks sinnahts un teem ne buhs preekschlaika eet wehl ohtru reisi tahs paschas leetas deht subdsetees jeb luhgtees. Tapat arri teem, kas fawu spreedumu jaw irr dabbujufchi sinnaht, ne buhs eet to paschu leetu wehl ohtru reisi pee augstas waldischanas peeteift. Kas prett scho aisleegfechanu darrihts, tas ar ihpafchu strahpi, itt ka katrs to buhs pelnijs, par to taps sohdihts.

Zelgawas pilli, 3schâ August 1851.

(Nr. 6146.)

Kurssemes Gubernaters E. v. Brevorn.

Gubernaments-waldischanas-rahts F. Ebeling.

Gubernaments-waldischanas-raths W. Diederichs.

Gubernaments-waldischanas-rahts Wevell von Krüger.

Gubern. wald. sekretars Jaltin.

Kahdas sinnahts par ugguns wehnejeem kalneem.

(Stattees Nr. 32.)

Es palikku arween wehl fawâ kambari, bet kad dsirdeju, ka zitti wiffi bij arri isbehgufchi no fchi namma, kas wehl arween gan tappe krattihhts, bet ne tik stipri ka papreeksch, un kad wehl weenadi ween dsirdeju blaufchanu us eelahm, tad ne drihtsteju waitrs ilgaki palikt tur eelschâ, un apgehrbees arri isgahju abra.

Papreeksch steidsohs us to wifslleelako pilsfehtas plazzi, bet ne warredams pazeeft to maifschanohts, kas tur notikke no isfamiffufcheem zilwekeem, kas steidsahs un sabahsahs gan braufschus gan kahjam, un to leelu trohkfni no zilweku waimanahm, no sirgu sweegfechanas un sunnu kaukschanas, ka arri to nepazeefschamu gaisa karstumu, kas tappe wehl jo gruhtaks

zaur dauds tuhktoschu zilweku sawahkschanohts us weenu weetu, tad steidsohs prohjam no tahs weetas un gahju us ohsta dambi, kas bij taifhts no iszirsteem almineem un kur weens weenigs sehdeju, jo zits neweens ne zerreja tur effam drohfschu weetu, bet baidijahs ka uhdens breefmigas wilnas tohts ne norautu, kas warretu nahkt zaur peepeschu juhreas pluhfechanu. Tur weens weenigs buhdams warreju itt meerigi apluhkoht ta kalna plohsfechanohs un fchohs dabbas brihnumus. Starp to almina dambi un to kalnu bij juhreas lihkus preekschâ.

Prett pullsten 11 ischahwahs no dauds zaurumeem pufs ta kalna augstumâ plattas ugguns-straumes, ko Lahwa fauz. No winnu rihtlehm isnahze leelas straumes wiffadu grufschu, pelnu un daschads fehrt no iskuffufschahm leetahm, kas jau ilgi bija wahrijufchees kalna besdibbeni. Schis gaischums scho breefmigu

ugguns-straumju, kas juhrâ atspihdeja, dewe tahdu spohschumu, ko zilweka azs ne mas ne spehje panest, kadeht arri man waijadseja apsegt waigu ar nehsoogu (lakkatu), lai skattidamees ne famaitaju sawas azzis.

Schibs breefmigas Lahwas-straumes saweenojahs wiffas lohpa un gahsahs kâ kahda platta uppe leelâ straumē teescham no kalna wairak kâ juhdsi semmes tahumâ. No scheem plihfumeem, kâ arri no kalna wirsgalla zauruma, kas wifs degge ar ugguns leefmahm, tappe fweesti leeli nodegguschî akmîni gaisâ ne-isteizamâ augstumâ.

Prett pufs nakti tappe wehl jo breefmiga fchi ugguns kalna plohsifchanahs, pee kuzra breefmahm arri wehl gaddijahs sibws pehrkôns. Schis bahrgais laiks plohsifjahs 2 stundas. Schinni brihdi ir manni pahrnehschaulshalas. Lai arri juhra nekahdus wehtras wilnus ne zirta gare fchi walna muhreem, tad tomehr juhras uhdens daudsreis pazehlâhs sibds ar scho dambja mugguru; un kad ne buhtu katru reis tai paschâ azzumirkli atpakkat krittis, tad gan buhtu pahr dambi pahri gahsdamees wiffu lihds rahwis. Wifs debbes gais bija tumsh, tiklai ta deggoscha kalna leelais gaischums apspihdeja wiffas tur aplahet buhdamas leetas.

(Turplikam wairak.)

Nelaimigi notikkumi Kreewu-semmē.

Kreewu-semme scho gadd' no daschadahm nelaimehm peemekleta. Tâ Wahzu Awises atkal stahsta, ka Itâ Suhni d. prett wallaru Nischnei-Nowgoroddes pilssehtai breefmigs pehrkôns ar krusu un stipru leetu usgahjis, zaur ko tur flehnas eelas pufs arschines augstumâ ar uhdeni pahrepluhde. Sibbens deewakalposchanas laikâ eespehre kahdâ basnijâ, fadraggaja dauds ruhtes lohgôs un eededsinaja diwejâs weetas to bildu-feenu; bet no teem tur sapulzinateem laudim ne weens ne tikka eewainochts, kas Deewam tur sawu flawas-uppuri par sawu glahbschanu atnesse. Ir zittâs schibs gubernementes mallâs schis pehrkôns leelu

skahdi darrijis. — Ursamas pilssehtâ 860 basnizas lohgu ruhtes isfittis, zittai basnijai dselles juntu noplehjis, pee zitteem nammeem wairak ne kâ 10 tuhstoschas ruhtes fadausijis, 130 sehtmallas un wahrtus apgahjis, un 11 wehju-sudmallas stipri apstahdejis. — Tâpatt Wladimires pilssehtâ zitta leela nelaimenotikkusi. Tur pehz wezza eeradduma leels kauschu-pulks turreja apstaigafchanu ar Mariasbildi, to no kahda tuwa klostera us Wladimires pilssehtu nesdami. Kad schee nu kahdus 300 sohtus no scha klostera bija gahjuschi, tad peektuâ pee kahda muhra tilla, kas parweenu 18 arschinu dsilku platu grahwi bija taifihis; schis tilts peepeschi fagruē, ar to bildi un wisseem to paschu pawaddidameem laudim schinni grahwi gahsdamees, tur 149 zilweki sawu nahwi dabbuta, un 58 zits wairak zits masak tikka eewainoti. W.

Par sawadahm Latweeschu grammatahm.

Illukstes aprinki starp Kattotu laudim gan daschôs pagastôs runna Latweeschu wallodu, bet tahdu, kas winnupus Daugawas Dinaburgas aprinki, un ihpaschi ap Neshfeni (Rositten) tohp runnata, un kas til nekaidra un ar Pohlu wahrdeem fajaukta, ka gan retti kahds Latweets to saprastu no Kursemmes un Widsemes mallas, tur skaidri muhsu wallodu runna. Schibs grammatas tohp Wilnâ drilketas ar Pohlu raksteem, un pehz winnu isteilfchanaslikkumeem lassitas. — Grammatneeki tur gan retti, un tahs schinni wallodâ farakstitas grammatas sibmejahs tiklai us basnizas- un tizzibas-leetahm. Tiklai 2 man irr sinnamas, tur par laizigahm leetahm tohp runnahs, prohti weena par bischu-lohpschanu, un ohtra par wiffadahm mahju-waijadsibahm, kas muhsu tizanam Paleijas Sabnam lihdsinajama. Wiffas schibs wallodâs grammatas irr dabbutamas pee Illukstes un Lihfnas basnijungeem; gan arri pee zitteem. Lai jel ir muhsu Awischu lassitaji dabbutu sinnahs, kâ fchi walloda skann, tad no kahdas masas grammatinas,

(kam tas usrafs ts irr: Gisa mohziba del mosu bernu. Wila 1839) fche kahdu masu gabballiu pehz muhsu rakstifchanas liffumeem israkstifchu, kur no grehku-fohdibas elle tohp runnahts.

Tur ir muhkas neisfazitas, tur guns aishwina¹ dagg, tur watni muhziej, komoi² dwiehfielē, tur aishwina un dihn un nakti raudofchona, kaulfchona, subbu grihfchona.

Wai zafchana: Wai biuhs gols kodkolwihl³ elles muhkom?

Utbilde: Na biuhs miufcham golla.

W. Wai warr kas paratowoh⁴, isrutfchiht⁵, aba⁶ kaitkolwihl⁷ iswiest dwiehfielē nu elles muhku?

U. Na warr ni kas.

W. Por ku lauds nuht elle?

U. Por lelim grafim, kas lelu grafu padora.

W. Por wihnu lelu grafu wai tiks elle dwiehfielē?

U. Un por wihnu lelu grafu dwiehfielē biuhs miufcham elle, a jo wairol grafu, wairol muhku.⁸

W. U por mosim grafim, kam nawa lelu grafu, kur nuht dwiehfielē?

U. Slauzamā guni.

W. Slauzamā guni tſchi⁹ biuhs kod gols muhku?

U. Biuhs gols.

W. Wai warr kas paratowat dwiehfieli nu flauzamas gunias?

U. Warr, mehē poſchi un wiſſi tizigi lauds, kotri ſchiniā paſaulā ar tieiru dwiehfieli Dihwu tiuhdſ por nabafchnikim,¹⁰ warr ratowot ar patierim, ar kakadu,¹¹ ar gawiehſchonu, wiſſ-wairol ar ſwachtim miſchim.

W. Kur tiej dwiehfielē nuhs, kotra flauzamā guni iſpaſutowohs?¹²

U. Pi Dihwa.

W. Pi Dihwa wai biuhs gols prihzai?¹³

U. Ne.

W. U ku tam Zilwakam waijag daret, kotris irr ſagrefchejs¹⁴ Dihwam ar lelu grafu, kab na biuhtu elle?

U. Waijag ſchaloh^t nu wiſſas tihfās por tu, un pi ſpowiedies¹⁵ iſſiuhdſieht.

W. U kad kas gribbiejs iſſiuhdſieht, wai warrehs biuht pi Dihwa?

U. Ne.

W. U kad kas zittus wiſſus ſowus grafus, a wihna tik kaida lela grafu ais kauna, aba ais bailes na paſaziejs baſniſzkungam, wai warrehs biuht pi Dihwa?

U. Ne.

W. Kas ſpowiedi paſtatieja?

U. Dihwa dahls Kungs Jeſus Kriſtus.

W. Del ko?

U. Del to, kab dwiehfielē kaulſchu paratowotu, isrutſchitu¹⁶ nu elles, kab atlaiſchonu grafu laudſ dabbutu grafus ſiuhdſadami.

W. Wai tis na biuhs elle, kas labb iſſiuhdſiehs grafus?

U. Nahiuhē.

W. Kuſche¹⁷ waijag tam dareht pirma ſpowiedies, kas grihb labb ſowus grafus iſſiuhdſieht?

U. Waijag pirma ſowus grafus atgodot, pimineht, kab ni wihns lels grafu na paſiktu napafaziehs.

W. Wai waijag atgodot, kad kaidē lels grafu zil reiſu trohpijohs?

U. Waijag.

W. U kad ſowus grafus wiſſus ku atgodohs, ku wiel jam waijag daret pirma ſpowiedies?

U. Waijag ſchaloh^t.

W. Ko waijag ſchaloh^t?

U. So waijag ſchaloh^t nu wiſſas tihfās, kod ar ſowim grafim aiſpielnija ſiew griuhtas muhkas, iſgubieja¹⁸ dabbaſu walſtibu, a wiſſuwairol, kod ſowu mihligu Dihwu apkaitinowa.

W. U kad kas ne nuſchah^towihē iſfazziejs ſowus grafus Baſnieiſzkungam, woi atlaiſch jam Dihws grafus?

¹⁴ erzürnt, ¹⁵ Abendmahl, ¹⁶ herauschaffen, ¹⁷ was wohl, ¹⁸ zerſtören, verluſtig gehen.

¹ immerfort, ² martern, ³ irgend einmal, ⁴ retten, ⁵ herausheſſen, ⁶ oder, ⁷ irgend wie, ⁸ Qualen, ⁹ ein Fragewort, ¹⁰ Verſtorbene, ¹¹ Buſe, ¹² abbuſen, ¹³ Seligheit.

U. Nè, bet wiel woirof apfalais, i ar elles muhkom miuhfcham ju stropieis.

W. Kad jau kas fowus grafus atgodohs, i nuschalohs, ku wiel waijag darret pirma spowiedies?

U. Waijag apfijemt forgotihš na wiffu grafu.

W. Kad kas na gribbatu nu laida grafa pasimihst, wai ne atlaistu jam Dihws grafu?

U. Kad kas kotsch¹⁹ nu wihna lela na gribbatu pasimihst, tam Dihws ni wihna grafa ne atlaistu.

W. Kad kas wiffus fowus grafus atgodowa, nuschalowa, un jau gribb forgotihš nu wiffu grafu, ku waijag darret?

U. Waijag isfuhdseht Wasnizlungam.

W. U kad kas wihna grafa lela napafoka, a zittus wiffus pasoka, wai atlaisch jam Dihws zittus wiffus?

U. Ne atlaisch Dihws ni to, kotra ne pasoka, ne zittu wiffu, kotras pasoka, kad ir kotsch wihna lela ne pasoka sinnodams.

W. U kad Wasnizlungs ne waijoj, wai waijag fazzibt?

U. Konette²⁰ waijag.

W. U kad grafus kas isfuhdsieja, ku waijag darret.

U. Waijag klausitihs, kaidu pakutu Wasnizlungs aismatt, kab tu atpakutowotu.

W. Kad kas tohs pakutas ne atpakutowoi, kurre Wasnizlungs aismatt, wai grafs?

U. Lels grafs, kad kas kotsch²¹ por wihnu grafu lelu aismastas pakutas ne atpakutowoi.

... t.

¹⁹ wenn auch, ²⁰ durchaus, ²¹ auch nur. *)

*) Muns gauhscham patiftu, kad ir zitti no fawas puffed un widdus, fur arri tabda fajautta walloda, bet atkal us zittu mohdi tohy runnata, ar kabdu fahstu mums flaidri israhbitu un atfubtitu. Sinnam wehl dauds Kursemmes un Widssemmes nowaddus, fur ne tohy flaidri Wanweefchu walloda runnata. E-3.

Teefas fluddinaschanae.

Pee Wainodes Kalmuifchas krogga irr preeksch trim neddelahm weens bullis peeklibdis. Ladeht tohy no Wainodes pagasta teefas taš, kam schis bullis pee-

derr, ušaižinahts, feschu neddelu starpā, kas irr libds 27to August 1851, scheid peeteiktees un to bulli prett barroschanaš un fluddinaschanaš atlibdsinaschamu pretti nemt, zittadi to bulli pagasta lahbei par labbu uhtrupē pahrdohs. Wainodes pagasta teefa, tai 16. Juhli 1851.

(Nr. 129.) ††† Ribbeneek Ernst, pag. wezz. 2
Teefas srihweris D. Siegel.

No Krobna Talsinas pagasta teefas tohy wiffi par-
radu deweji ta Januželgawas mahzitaja muifchas Ah-
mura saimneeka J a k o b E i s e n s c h m i d t, kas sah-
dsibas dehl saldatāš nodohs, ušaižinati, wišwehlaš
libdi 20to September 1851 pee schis pagasta teefas
ar geldigahm peerahdsichanahm peeteiktees; tāpat arri
tee, kas minnam ko parradā buhtu, femi usdohtees,
jo pehz schi termina neweenu parradu prassitaju wairs
ne klausihš, un katru parradneeku, kas femi ne buhs
usdeweš un no teefas tiks atrasts, pehz likumeem
srahpehs Boggumuifschā, tai 20tā Juhli 1851. 2

(Nr. 632.) ††† Martin Ufsan, peesehdetajs.
E. Neuland, teefas srihweris.

Zaur scho teel sinnamu darrihts, ka tai 3schā Sep-
tember s g. Frank-Seffawas muifschā tabš apklilataš
leetas ta libdschinniga mohderneeka Johann Weide-
mann, prohti: sirgus, aitas, zuhlas, sohšis, 1 gohmi
un zittas leetas wairaksohlitajeem uhtrupē pahrdohs.
Frank-Seffawas pagasta teefa, tai 10tā August 1851.

(Nr. 61.) Peesehdetajs Birkert.
Teefas srihweris J. Borkowski.

Wiffi tee, kam kahdas tainsas parradu prassichanaš
pee ta B. Pedwables saimneeka Kempu Witta, tohy
ušaižinati, libds 4to Oktober s g. scheid peeteiktees.
B. Pedwables pagasta teefa, tai 4tā August 1851. 3

(Nr. 107.) ††† Trohske Indrik, pagasta wezz.
Ed. Schmidt, srihweris.

Zitta fluddinaschana.

No Sakkamuischas waldischanaš tohy zaur scho
sinnamu darrihts, ka tee, kas gribbetu plawas ibreht,
kas schi pagasta saimneekem us Slohkas rohbeschahm
irr eerahditas, no schi laika wairs ne kà libds schim
bijs, ar teem saimneekem warr salihgt un norunnahst,
bet tik ar paschu muifchas waldischanu ween; zittadi
tee, kas ar kahdu saimneeku buhs norunnajuschu un
minnam warr buht ir aismaksojuschu, ne tik ween to
ibrehtu plawu paspehleš, bet ir to aismakfatu noudu
saudehs. Sakkamuifschā, tai 4tā August 1851. 2

(Nr. 54.) Muifchas waldischana.

B r i h w d r i e k e h t.

No juhrmallas-gubernias augstas waldischanaš puffed: Collegienrath v. Braunschweig, Jensor.